

Przedmowa

Poprzednie wydania Komentarza do Kodeksu pracy trafiały do Czytelników z częstotliwością od dwóch do czterech lat. W niniejszym, szóstym wydaniu Komentarza do Kodeksu pracy została rozbudowana baza źródłowa. Poza dotychczas powoływanymi orzeczeniami Sądu Najwyższego publikowanymi w oficjalnym organie publikacyjnym – OSNP oraz wybranych czasopismach prawniczych – Orzecznictwie Sądów Polskich i Monitorze Prawa Pracy w aktualnym wydaniu Komentarza do Kodeksu pracy przedstawione zostały orzeczenia Sądu Najwyższego ogłoszone nie tylko w wymienionych wyżej publikatorach, ale również w elektronicznych zbiorach orzeczeń Sądu Najwyższego.

W niniejszym wydaniu Komentarza do Kodeksu pracy uwzględnionych zostało ponad 250 wyroków i uchwał Sądu Najwyższego, traktujących o nowych, dotyczących „starych”, ale ciągle aktualnych problemów prawa pracy, jak i niedawno wydanych przepisów. Nowe, wprowadzone w okresie ostatnich kilkunastu miesięcy regulacje prawne traktują o następujących instytucjach indywidualnego prawa pracy. Mniej więcej w połowie 2016 r. Kodeks pracy był nowelizowany ustawami z 13.5.2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 910), 10.6.2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 868), 22.6.2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1053). Zmiany dotyczyły przepisów: art. 29 § 2 (pisemna forma umowy o pracę), rozdziału IIb działu II Kodeksu pracy „Zatrudnianie pracowników w formie telepracy” (art. 67⁵–67¹⁷), art. 104³ § 2 (obowiązek pracodawcy zapoznania pracownika z treścią regulaminu pracy przed dopuszczeniem go do pracy), art. 176, art. 179 § 1 i 2 (zakaz wykonywania prac uciążliwych, niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia przez pracownice w ciąży i w okresie karmienia dziecka piersią), art. 180 § 2 (przerwa w korzystaniu z urlopu macierzyńskiego), art. 200¹ § 5 (obowiązek pracodawcy zapoznania młodocianego przed dopuszczeniem do pracy z wykazem lekkich prac) i art. 237 § 4 pkt 2 (przepis ten został uchylony przez art. 2 pkt 2 ustawy z 10.6.2016 r., Dz.U. z 2016 r. poz. 960, utracił moc 15.7.2016 r.).

Zmiany w Kodeksie pracy obowiązujące od 2017 r. były mniej liczne i dotyczyły: art. 77² (obowiązku wydania na wniosek zakładowej organizacji związkowej regulaminu wynagrodzenia przez pracodawcę, nie objętego układem zbiorowym pracy, zatrudniającego co najmniej 50 pracowników), art. 97 (wydawania świadectw pracy od 1.1.2017 r. według wzoru i na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie świadectwa pracy z 30.12.2016 r.), art. 125 (zastrzeżenie formy pisemnej pod rygorem nieważności dla umów o współodpowiedzialności materialnej za mienie powierzone pracownikom), art. 155², 165, 166 (urlopu proporcjonalnego po okresach nieobecności), art. 264 (jednolity, 21-dniowy termin wniesienia przez pracownika odwołania do sądu pracy od wypowiedzenia, rozwiązania bez wypowiedzenia, odmowie przyjęcia do pracy).

Zmiany w 2018 r. w Kodeksie pracy dotyczą pracy w niedzielę i święta, w związku z ustawą z 10.1.2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni (Dz.U. z 2018 r. poz. 305). Dodany został art. 151⁹ § 2² i art. 151^{9b}. Ponadto w związku z wejściem w życie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.4.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.Urz. UE L 119 z 4.5.2016 r., s. 1) i zmianą ustawy o ochronie danych osobowych zmieniony będzie Kodeks Pracy. Artykuł 111 ustawy o ochronie danych osobowych wprowadza w Kodeksie pracy nowe przepisy: art. 22² i art. 22³, dotyczące szczególnego nadzoru nad terenem zakładu pracy lub terenem wokół zakładu pracy w postaci środków technicznych umożliwiających rejestrację obrazu (monitoring), jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia organizacji pracy umożliwiającej pełne wykorzystanie czasu pracy

Przedmowa

oraz właściwego użytkowania udostępnionych pracownikowi narzędzi pracy, wprowadzenia przez pracodawcę kontroli służbowej poczty elektronicznej pracownika (monitoring poczty elektronicznej).

Od 1.1.2019 r. obowiązywać będą nowe zasady przechowywania akt pracowniczych regulowane przepisami ustawy z 10.1.2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze skróceniem okresu przechowywania akt pracowniczych oraz ich elektronicznością (Dz.U. z 2018 r. poz. 537). Ponadto zawarte zostały zmiany z ustawy z 5.7.2018 r. o zmianie ustawy o związkach zawodowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 1608). Przygotowywane projekty nowych ustaw zasługują na ich prezentację w kolejnej edycji Komentarza do Kodeksu pracy tym bardziej, że prace nad nowym Kodeksem pracy nie przyniosły oczekiwanego efektu.

prof. dr hab. *Andrzej Marian Świątkowski*

Warszawa–Kraków, sierpień 2018 r.